

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Δήλωση Πολιτικής από την ΕΚΚ για την εγγραφή και τις δραστηριότητες των Παρόχων Υπηρεσιών σε Κρυπτο-περιουσιακά Στοιχεία

Λευκωσία, 13 Σεπτεμβρίου 2021 - Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου («ΕΚΚ») εξέδωσε Δήλωση Πολιτικής («ΔΠ-01-2021»), αναφορικά με την Εγγραφή και τις Δραστηριότητες των Παρόχων Υπηρεσιών που αφορούν Κρυπτο-περιουσιακά Στοιχεία (διαθέσιμη [εδώ](#)). Στη Δήλωση Πολιτικής οριστικοποιούνται οι κανόνες για τους Παρόχους Υπηρεσιών σε Κρυπτο-περιουσιακά Στοιχεία («ΠΥΚΣ»), βάσει: του Νόμου για την Παρεμπόδιση και Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας του 2007, της Οδηγίας της ΕΚΚ για την παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας - Μητρώο των Παρόχων Υπηρεσιών που Αφορούν Κρυπτο-περιουσιακά Στοιχεία και της Οδηγίας της ΕΚΚ για την Παρεμπόδιση και Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (**εφεξής οι «αθροιστικοί κανόνες ΠΥΚΣ»**), ενημερώνοντας για τα επόμενα βήματα και τις προσδοκίες της.

Τα κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία αφορούν ένα σύνολο από [ιδιωτικά] περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό, το γεγονός ότι χρησιμοποιούν κρυπτογραφία και Τεχνολογία Κατανεμημένου Καθολικού (Distributed Ledger Technology – DLT). Η Τεχνολογία Κατανεμημένου Καθολικού, συμπεριλαμβανομένου του Blockchain, είναι μια πρωτοποριακή τεχνολογία που επιτρέπει την αποκεντρωμένη επικύρωση και τήρηση αρχείων συναλλαγών, δεδομένων και άλλων πληροφοριών. Υποστηρίζεται από ένα κρυπτογραφικό σύστημα που λειτουργεί με βάση ζεύγη κλειδιών, τα δημόσια και τα ιδιωτικά. Τα δημόσια κλειδιά, είναι δημόσια γνωστές διευθύνσεις οι οποίες χρησιμοποιούνται για αναγνώριση, ενώ τα ιδιωτικά κλειδιά δεν είναι δημοσίως γνωστά και χρησιμοποιούνται για έλεγχο ταυτότητας και κρυπτογράφηση, ενώ χρησιμεύουν ως απόδειξη ιδιοκτησίας ενός κρυπτο-περιουσιακού στοιχείου, καθιστώντας έτσι τα κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία ως κομιστικά μέσα.

Αναλόγως της δομής τους, τα κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία μπορεί, μεταξύ άλλων, να:

- i. Πληρούν τον ορισμό χρηματοοικονομικά μέσα και να υπόκεινται στον περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμο, με

τον οποίο μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο η ευρωπαϊκή οδηγία MiFID II¹ (ο «**περί Επενδυτικών Υπηρεσιών Νόμος**»).

- ii. Πληρούν τον ορισμό ηλεκτρονικό χρήμα² και να υπόκεινται στον περί Ηλεκτρονικού Χρήματος Νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε για σκοπούς εναρμόνισης με την ευρωπαϊκή οδηγία EMD2³ (ο «**περί Ηλεκτρονικού Χρήματος Νόμος**»).
- iii. Θεωρηθούν ως μία ψηφιακή αναπαράσταση αξίας, η οποία δεν εκδίδεται αλλά ούτε είναι εγγυημένη από κεντρική τράπεζα ή μια δημόσια αρχή. Δεν συνδέονται απαραίτητα με νόμιμα κυκλοφορούν νόμισμα και δεν έχουν νομικό καθεστώς νομίσματος ή χρήματος, αλλά είναι αποδεκτά από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ως μέσο ανταλλαγής και το οποίο μπορεί να μεταφερθεί, να αποθηκευτεί και να διακινείται ηλεκτρονικά και δεν είναι ούτε παραστατικό χρήμα, ούτε οποιοδήποτε από τα μέσα που αναφέρονται στα σημεία (i) και (ii) παραπάνω.

Η Οδηγία για το Μητρώο των Παρόχων Υπηρεσιών που Αφορούν Κρυπτο-περιουσιακά Στοιχεία, προηγήθηκε της έκδοσης της ΔΠ-01-2021. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ΕΚΚ τροποποίησε ελαφρώς τους κανόνες της με βάση τα σχόλια που έλαβε στο ενδιαμέσο από τα ενδιαφερόμενα μέρη, παρέχοντας περαιτέρω διευκρινίσεις σε εδαφικά και διαδικαστικά ζητήματα, τα οποία αναπτύσσονται περαιτέρω στη ΔΠ-01-2021. Η τροποποιημένη Οδηγία για το Μητρώο των Παρόχων Υπηρεσιών που Αφορούν Κρυπτο-περιουσιακά Στοιχεία έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Μία ανεπίσημη Αγγλική μετάφραση και ενοποίηση παρέχεται στο Παράρτημα της ΔΠ-01-2021.

Οι ΠΥΚΣ είναι υπόχρεες οντότητες βάσει του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας Νόμου (ο «**Νόμος**») και ως εκ τούτου οφείλουν να συμμορφώνονται πλήρως με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τους αθροιστικούς κανόνες ΠΥΚΣ, συμπεριλαμβανομένων αλλά χωρίς περιορισμό των υποχρεώσεών τους σε ό,τι αφορά:

- Την καταλληλότητα και την ακεραιότητα των δικαιούχων των ΠΥΚΣ και των προσώπων που κατέχουν διοικητική θέση,

¹ Η Οδηγία 2014/65/EU του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου για τις Αγορές Χρηματοοικονομικών Μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/EK και της Οδηγίας 2011/61/EE (MiFID II). Διαθέσιμη εδώ: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32014L0065>

² Διαθέσιμος εδώ: <https://www.centralbank.cy/images/media/pdf/The-Electronic-Money-Law-2012.pdf>

³ Οδηγία 2009/110/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/EK και 2006/48/EK και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/EK (EMD2). Διαθέσιμη εδώ: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A32009L0110>

- Τους όρους σε σχέση με την εγγραφή των ΠΥΚΣ,
- Τις οργανωτικές και λειτουργικές απαιτήσεις,
- Την εφαρμογή της αρχής «Γνώριζε τον πελάτη σου» και των λοιπών μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη,
- Τη χάραξη του οικονομικού προφίλ των πελατών,
- Τον προσδιορισμό της πηγής των κεφαλαίων των πελατών,
- Την παρακολούθηση των συναλλαγών των πελατών,
- Τον εντοπισμό και την αναφορά υπόπτων συναλλαγών,
- Την πραγματοποίηση μια ολοκληρωμένης εκτίμησης κινδύνου σε σχέση με τους πελάτες και τις δραστηριότητές τους και λήψη αναλογικών μέτρων ανά πελάτη, δραστηριότητα και κρυπτο-περιουσιακό στοιχείο.

Η ΕΚΚ αναμένει ότι η πρωτοβουλία της θα μετριάσει ορισμένους, αλλά όχι όλους τους κινδύνους που ενέχουν οι επενδύσεις σε κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία, οι οποίοι αναμένεται να αντιμετωπιστούν περαιτέρω σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει του προτεινόμενου Κανονισμού για τις Αγορές σε Κρυπτο-περιουσιακά Στοιχεία⁴.

Για τον σκοπό αυτό, οι επενδυτές θα πρέπει να κατανοήσουν τους υψηλούς κινδύνους που προκύπτουν προτού προχωρήσουν σε οποιαδήποτε επένδυση σε κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία. Για σκοπούς διαφάνειας, η ΕΚΚ σημειώνει ότι κατά την άποψη της αυτοί οι κίνδυνοι μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν:

- **Κινδύνους σε σχέση με την προστασία των επενδυτών** που ενδέχεται να παρασυρθούν σε ακατάλληλες επενδύσεις, βάσει ανακριβούς και/ή ελλιπούς πληροφόρησης και που μπορεί να εκτεθούν στον κίνδυνο απάτης, σύγκρουσης συμφερόντων, κακής συμπεριφοράς, ανεπαρκούς οικονομικής θέσης των ενδιάμεσων παραγόντων, κακής διακυβέρνησης και κακών οργανωτικών και επιχειρησιακών διευθετήσεων.
- **Κινδύνους σε σχέση με την ακεραιότητα της αγοράς**, που απορρέουν από την ασυνεπή ρευστότητα, τους μη ρυθμιζόμενους μηχανισμούς διαμόρφωσης των τιμών, τις συναλλαγές στη βάση κατοχής εμπιστευτικών πληροφοριών και την κατάχρηση της αγοράς σε σχέση με τα κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία, την έλλειψη κανόνων διαφάνειας πριν και μετά τις συναλλαγές, οι οποίοι στην ουσία μπορούν να υπονομεύσουν την προστασία των επενδυτών.

⁴ Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις Αγορές των Κρυπτο-περιουσιακών Στοιχείων και την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937. Διαθέσιμη εδώ: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020PC0593>

- **Κινδύνους που απορρέουν από τεχνολογικές ιδιαιτερότητες**, όπως η πιθανότητα σφαλμάτων κωδικοποίησης σε έξυπνα συμβόλαια, η πιθανότητα πλειοψηφικού ελέγχου της ικανότητας επικύρωσης ενός συγκεκριμένου δικτύου, η συμμετοχή σε δόλιες δραστηριότητες, η δημιουργία διπλών δαπανών ή άλλων καταχρηστικών ευκαιριών ή η πιθανότητα επιθέσεων στον κυβερνοχώρο, δημιουργώντας προκλήσεις αναφορικά με την επιχειρηματική συνέχεια.
- **Κινδύνους φύλαξης**, που απορρέουν από τεχνολογικές ιδιαιτερότητες (όπως η κατοχή κρυπτο-περιουσιακών στοιχείων στα λεγόμενα Hot Wallets⁵), από την πιθανότητα κλοπής των συσκευών όπου μπορεί να φυλάσσονται τα ιδιωτικά κλειδιά (δηλαδή τα λεγόμενα κρύα πορτοφόλια⁶) και από το γεγονός ότι οι επενδύσεις σε κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία που δεν χαρακτηρίζονται ως χρηματοοικονομικά μέσα, δεν είναι επιλέξιμες για αποζημίωση από το Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών.
- **Κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας**, που απορρέουν από τον κομιστικό χαρακτήρα των κρυπτο-περιουσιακών στοιχείων (που σε κάποιο βαθμό είναι ανώνυμα⁷ ή ψευδο-ανώνυμα⁸ και μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο ανέπαφον ηλεκτρονικών συναλλαγών) και από ανώνυμα κρυπτο-πορτοφόλια και αναδυόμενα προϊόντα, υπηρεσίες ή εργαλεία που παρεισφρεύουν στο οικοσύστημα των κρυπτο-περιουσιακών στοιχείων, τα οποία διευκολύνουν περαιτέρω την ανωνυμία, δημιουργώντας έτσι νέες ευκαιρίες για ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων νέων ευκαιριών για τοποθέτηση, στρωματοποίηση και ενσωμάτωση παράνομων εσόδων.

Η ΕΚΚ θα αρχίσει να αξιολογεί αιτήσεις υφιστάμενων ή υποψήφιων ΠΥΚΣ. Τα ενδιαφερόμενα μέρη καλούνται να συμβουλευτούν τη ΔΠ-01-2021 και τον ειδικό χώρο στην ιστοσελίδα της ΕΚΚ ([εδώ](#)).

Σύμφωνα με τη διαδικασία χάραξης πολιτικής, η ΕΚΚ θα αναλύει τις πρακτικές της αγοράς και θα αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων κανόνων. Όπου είναι απαραίτητο, μπορεί να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμόρφωση των

⁵ Πορτοφόλι λογισμικού που μπορεί να εγκατασταθεί σε υπολογιστή ή κινητό τηλέφωνο ή να λειτουργεί στο υπολογιστικό νέφος (cloud).

⁶ Συσκευή ψηφιακής αποθήκευσης, όπως για παράδειγμα το USB.

⁷ Μια συναλλαγή δεν μπορεί να συνδεθεί με συγκεκριμένο αποστολέα.

⁸ Μια συναλλαγή μπορεί να συνδεθεί με συγκεκριμένο αποστολέα όταν πραγματοποιείται στο blockchain.

εποπτευόμενων φορέων με το κανονιστικό πλαίσιο και/ή να τροποποιήσει τους υφιστάμενους κανόνες αναλόγως.

Σε δηλώσεις της η Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, κυρία Δήμητρα Καλογήρου, ανέδειξε ότι: «η έγκαιρη επαφή μας με εταιρείες κρυπτονομισμάτων στο πλαίσιο των εργασιών του [Κόμβου Καινοτομίας της ΕΚΚ](#), που έχει ως στόχο την υποστήριξη καινοτόμων επιχειρήσεων και τη διαβούλευση με παρόχους αναδυόμενων χρηματοοικονομικών τεχνολογιών, είχε ως αποτέλεσμα οι προσδοκίες μας να καταστούν σαφείς στους συμμετέχοντες στην αγορά εκ των προτέρων και το κυπριακό πλαίσιο να προσαρμοστεί στους ρυθμούς ανάπτυξης της αγοράς, μειώνοντας έτσι τους κινδύνους που ελλοχεύουν. Το έργο μας για τη χρηματοοικονομική καινοτομία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο βρίσκεται σε εξέλιξη και είμαστε αποφασισμένοι να ενθαρρύνουμε την υπεύθυνη καινοτομία, διασφαλίζοντας παράλληλα την εύρυθμη λειτουργία των αγορών».

ΤΕΛΟΣ.